

I. Az elhanyagolt csiperkék ;)

Évek óta figyelek bizonyos csiperkéket, amelyek fehéres színűek, ugyanakkor van, amikor lehet bizonyos mértékben a kalapjukban némi sárgás árnyalatot észrevenni, valamint száradást követően is jelenhetnek meg nagyon gyenge sárgás nyomok a termőtesten.

Ezek az *Agaricus*-ok egyértelműen különböznek a *Xanthodermatei* csoport tagjaitól, emellett az *Arvenses* szekcióba sem igen illeszkednek, amiben ellenben közösek, hogy igencsak kiábrándítóan émelyítő szaguk van.

Talán valahol mélyen itt-ott lehetne mandulásnak nevezni, de helyette a tapasztalataim szerint, inkább egy mindent felülmúló komplex gejl szag jellemzi.

A legváltozatosabb termőhelyeken találkoztam ezekkel a csiperkékkal az elmúlt négy év alatt, volt közöttük erősen savanyú talajú lucos, bükkös, de enyhén savanyú és neutrális talajú vegyes lomberdő is.

Ezek a csiperkék morfológiájukban leginkább az *Agaricus campestris* bizonyos jegyeivel mutatnak némi hasonlóságot, talán ezért is kerültek az *Agaricus* csoportba.

Meglátásom szerint az általam megfigyelt faj (fajok?) az *Agaricus altipes*, az *Agaricus chionodermus* és az *Agaricus cappellii* komplexbe tartozik (az *A. cappellii*-t egyébiránt ki is zárnám, több ok végett), amelynek fajai igencsak közel állnak egymáshoz, különválasztásuk élőhely, morfológia alapján szinte lehetetlen, véleményem szerint a mikrojegyek alapján is kétséges.

Parra Sánchez ráadásul említ egy *Agaricus annulospecialis* fajt is, amit morfológiai alapon az *A. altipes* szinonimájának tekint, de még azt is el tudom képzelni, hogy más taxonok szintűgy lehetnek ebben a komplikált társaságban.

Megjegyzendő még, hogy Parra S. az *A. altipes* és az *A. chionodermus* fajokat ritkának tartja, és az *A. cappellii*-t pedig gyenge mandula illatúnak. (Parra Sánchez - *Agaricus* 2008).

Itt érdemes egyébiránt megállni egy kicsit, hiszen az említett taxonoknak bőven van hazai vonatkozása is.

Az *A. cappellii* fajt Bohus Gábor és Albert László írta le 1985-ben.

A vitatott *A. annulospecialis* fajt pedig Bohus Gábor, Vasas Gizella és Locsmándi Csaba jegyezte le 1999-ben.

Igaz, hogy véleményem szerint sem túl gyakoriak a fent említett gombák, de számomra felettébb érdekes, hogy ezeknek a fajoknak szinte nyoma sincs a hazai irodalomban.

Próbáltam keresni legújabb molekuláris eredményeket is az érintett fajokkal kapcsolatban, de túlságosan nem jártam szerencsével, vagy csak kevés időt fordítottam rá. ;)

/A fotókon a kérdéses csiperkék láthatók./

II. Egy újabb rejtélyről sikerült fellebbenteni a fátylat ;)

Korábban, mikor időm engedte, külterjes (extenzív) termesztéssel is foglalkoztam.
http://www.napora.hu/elemekek/gomba_termesztes.html

Itt figyeltem fel egy érdekes és finom /főként pirítva ;) / gombára, amely még a 40 Celsius-fokos melegben is fruktifikált.

A szemcsírához azt az információt kaptam, hogy Paul E. Stamets féle "Hypsizygus ulmarius", amely egyébiránt valamiféle laskagombára hasonlított.

/GROWING GOURMET and MEDICINAL MUSHROOMS - Paul Stamets
http://www.napora.hu/gomba/Hypsizygus_ulmarius_P_Stamets.pdf /

Szerettem volna megtudni többet erről a fajról, de akkortájt még nem rendelkezttem megfelelő eszközökkel (pl. mikroszkóp), amelyekkel közelebb kerülhettem volna a kérdés megválaszolásához. Ezek után egy kicsit feledésbe merült az egész dolog, ráadásul az ültetvényem időközben ki is merült.

Szerencsére Tóth Sándor, aki ugyancsak gombatermesztéssel, foglalkozik szintén felfigyelt erre a fajra és korábban eljuttatott hozzám termőtesteket.

Innen már, Dr. Papp Viktor genetikai vizsgálatának köszönhetően célegyenesbe kerültünk és a rejtélyes, melegkedvelő gombáról kiderült, hogy a *Pleurotus floridanus* faj.

Köszönet Dr. Papp Viktornak a molekuláris vizsgálatokért és a határozásért, valamint Tóth Sándornak a megküldött termőtestekért.

/A fotókon a *Pleurotus floridanus* faj látható./

III. Várjuk-e a galambokat . . . ? ;)

Régóta várom, hogy megjelenjen a *Russula* monográfia. Lassan elérhetők innen-onnan, úgyszintén a világ különböző részéről a molekuláris vizsgálatok eredményeit közlő galambgombás publikációk.

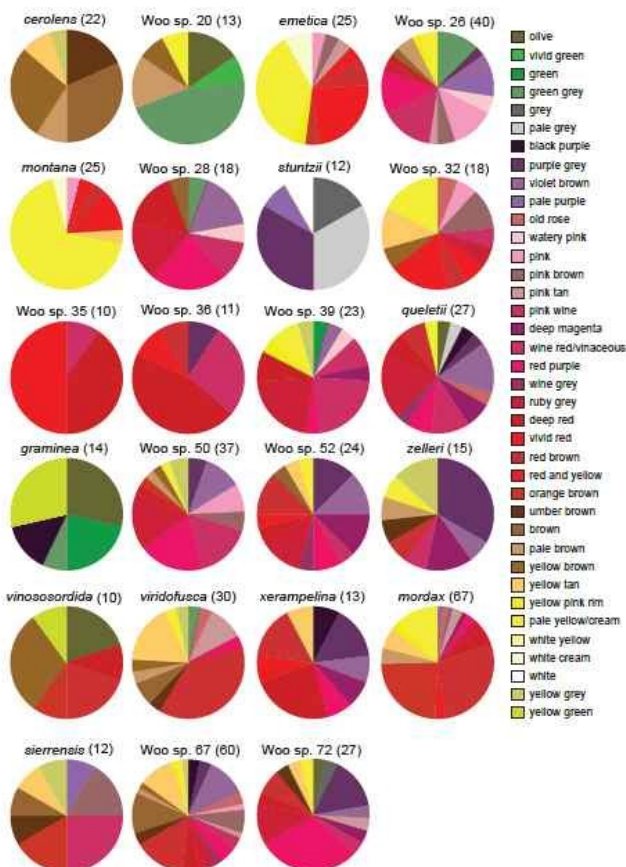
Amint bele-beolvasok a cikkekbe nem értem, hogy ezt most miért várom, mit is szeretnék ettől a revíziótól, en bloc mindentől . . . , odakint az erdőben a fajok "elhatárolása" közben. ;)

/Legalább az a régi és téves vélekedés - amely több topikon is előfordult már szakemberek részéről - most szertefoszladozhat, miszerint a dióízű galambgomba (*Russula heterophylla*) és a ráncos galambgomba (*Russula vesca*) egy faj, csak színben tér el. ;)

/Forrás: http://www.napora.hu/gomba/2017Bazzicalupo_etal_Taxon.pdf

http://www.napora.hu/gomba/MYCOSPHERE_9_3_1.pdf /

Fig. 3. Variation in cap colors among conspecific collections of *Russula*. Each pie chart represents one species with 10 or more specimens. Width of a colored section is proportional to the fraction of specimens that shared the same predominant cap color. The number of specimens is in parentheses and follows the specific epithet or species code. Colors approximate the Methuen chart colors (Kornerup & Wanscher, 1978) recorded in collection notes for each specimen.

IV. A kocsonyás korongomba (*Bulgaria inquinans*)

Érdekes a hús márványozottsága, amely megfigyelhető a fiatal és az előregedő termőtest húsában is. További kuriózuma ennek a fajnak, hogy tartalmaz egy poliszacharidot (BIWS-4b), amely malária ellen igencsak hatásosnak bizonyult a kísérletek során.

/Forrás: A Water-Soluble Polysaccharide from the Fruit Bodies of *Bulgaria inquinans* (Fries) and Its Anti-Malarial Activity - Hindawi Publishing Corporation Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine Volume 2011/

V. *Amanita verna* kontra *Amanita verna* var. *decipiens*

Évek óta figyelem a "fehér galócákat" és elmondhatom, hogy amennyiben ténylegesen a "fehér galóca" került hozzám, az minden esetben a tönkön és a kalapfelbőrön KOH-ra erősen sárga reakciót mutatott, a bocsor pedig negatív reakciót adott.

Egyes korábbi vélekedések szerint az *A. verna* - meglekvelő faj lévén igaz hazája a Földközi-tenger és környéke - a gyilkos galócahoz (*Amanita phalloides*) hasonlóan szintén negatív reakciót ad 30%-os KOH-ra. Amelyik, mint a mi esetünkben sárga reakciót mutat, az az egyes szerzők szerint az *Amanita verna* var. *decipiens*, megint mások szerint önálló faj, mégpedig az *Amanita decipiens*. Folyamatosan figyelemmel kísérem változatlanul ezeket a gombákat és a témában esetlegesen megjelenő publikációkat, de sajnos még nem találkoztam az *Amanitaceae* család átfogó revíziójáról szóló cikkel.

Egyszer majd csak kiderül, hogy taxonómiailag mire lesz elég ez a kémiai reakció. ;)

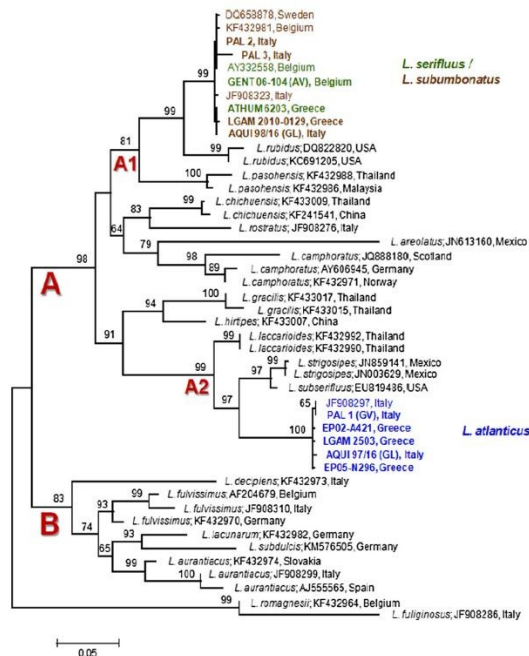

VI. A „triumvirátusból” egyedül a *Lactarius seriffius* maradt meg

A nagy hármából a *Lactarius cunicularius* után elfelejthetjük a *Lactarius subumbonatus*-t is. ;)

/Törzsfa: Taxonomic relationships among non-macrocytidiata taxa of *Lactarius* subg. *Russularia* from Europe with special reference to species from Greece - Mycol Progress (2015)/

Fig. 3 Phylogenetic relationships among non-macrocytidiata taxa of *L. subg. Russularia* from Europe and other related species as inferred by using the Maximum Likelihood method based on the Kimura 2-parameter model (Kimura 1980). Sequences derived in the frame of the present study are marked in bold; specimens identified as *L. atlanticus* are marked in blue, as *L. seriffius* in green and as *L. subumbonatus* in brown color. The percentage of replicate trees in which the associated taxa clustered together in the bootstrap test (10,000 replicates) are shown next to the branches when values are $\geq 60\%$ (Felsenstein 1985). The tree with the highest log likelihood (-7997.2385) is shown

A fotókon a *Lactarius serifulus* látható./

VII. A cservirág nyálkagomba (*Fuligo septica*)

A cservirág nyálkagomba (*Fuligo septica*) ugyan már az amőbák "csapatát" erősíti, de azért érdemes visszapillantani, hogy mennyire nem "volt" egyértelmű ez a faj sem. Ráadásként egy kis molekuláris markerezés. ;)
http://www.napora.hu/gomba/MYCOSPHERE_8_10_17.pdf

A fotómon a *Fuligo* cf. *rufa* látható /elvileg, talán, lehetséges ;) /.

